

Diskriminerings
ombudsmannen

Diarienummer: DO 2024/4273

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L5@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet Ett ändamålsenligt samhällsskydd (SOU 2024:48)

Justitiedepartementets diarienummer Ju2024/01558

Sammanfattning

Diskrimineringsombudsmannen (DO) har, utifrån de utgångspunkter och intressen som DO främst har att bevaka, inga synpunkter på de förslag i betänkandet som utredningen förordat.

DO lämnar följande synpunkter på några av förslagen som inte förordats av utredningen, men där förslag ändå lämnats i enlighet med utredningens uppdrag.

DO:s synpunkter på alternativa lagförslag utifrån direktiven, som utredningen inte förordar

En reglering som säkerställer att villkorlig frigivning endast beviljas vid särskilda skäl samt i så fall efter att tre fjärdedelar av strafftiden har avtjänats (kapitel 21.2)

DO avstyrker förslaget och instämmer i utredningens bedömning om varför förslaget inte förordas (se kapitel 12). DO delar utredningens bedömning att utredningens alternativa förslag i kapitel 21.5 är minst olämpligt utifrån förutsebarhetsskäl och likabehandlingsprincipen.

Hur övervakning kan ordnas också för de som inte blir villkorligt frigivna (kapitel 21.3)

DO avstyrker förslaget och instämmer i utredningens bedömning om varför förslaget inte förordas samt de problem med förslaget som beskrivs i kapitel 21.3.

En ny påföljd, eller tilläggssanktion, vistelseförbud, och kriminalisering av överträdelse av ett sådant förbud (kapitel 20)

DO avstyrker förslaget och instämmer i utredningens bedömning om varför förslaget inte förordas (se kapitel 8 och kapitel 20). DO vill samtidigt lyfta fram de synpunkter som DO tidigare lämnat i remissyttrandet gällande *Vistelseförbud på allmän plats och vissa andra platser*, DS 2023:17, som utredningen också refererar till, och de aspekter som gör sig gällande även i förhållande till detta förslag.

Minskad rätt till permission för vissa dömda (kapitel 22)

DO avstyrker förslaget och instämmer i utredningens bedömning om varför förslaget inte förordas (kapitel 13 och kapitel 22). DO vill särskilt framhålla att det finns en risk att bedömningar gällande om en intagen är involverad i en kriminell gruppering riskerar att bli problematisk utifrån ett likabehandlingsperspektiv.

Det är allmänt känt att den rådande boendesegregationen i samhället innebär att personer med utländsk bakgrund är överrepresenterade i de områden som är särskilt drabbade av brottslighet och där kriminella grupper eller nätverk är verksamma. I dagsläget finns ingen klar definition av vad som avses med att vara involverad i en kriminell gruppering. Slutsatser om tillhörighet till en kriminell gruppering utifrån personens bostadsort och/eller umgängeskrets kan innebära risker ur ett likabehandlingsperspektiv och särskilt utifrån etnisk tillhörighet eller religion eller annan trosuppfattning.

Det är nödvändigt med en utvidgning av diskrimineringskyddet inom offentlig verksamhet.

DO vill påminna om nödvändigheten av att diskrimineringslagens tillämpningsområde utvidgas så att all offentlig verksamhet, inklusive Polismyndighetens och andra rättsvårdande myndigheters verksamhet, fullt ut omfattas av lagens förbud mot diskriminering. Det skulle möjliggöra för DO att vid behov utöva tillsyn till exempel av händelser med anknytning till tillämpningen av den föreslagna lagstiftningen.

Beslut i detta ärende (DO 2024/4273) har fattats av Lars Arrhenius efter föredragning av processföraren Sofie Rykowski. I den slutliga handläggningen har också enhetschefen Karin Ahlstrand Oxhamre, stabschefen Samuel Engström, sektionschefen Sanna Ordenius och experten Tarik Qureshi deltagit.

Lars Arrhenius
diskrimineringsombudsman